

Eduskunnan talousvaliokunnalle

TaV@eduskunta.fi

Viite: HE 131/2025 vp

## **Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta**

Posti Group Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alkoholilakia siten, että mahdollistettaisiin alkoholiyhtiö Alko Oy:lle sekä toimijoille, joilla on alkoholijuomien vähittäismyyntilupa, alkoholijuomien verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntitavat, kuten alkoholijuomien toimitus. Lakiin lisättäisiin myös alkoholijuomien rajat ylittävää etämyyntiä koskevat säännökset.

Posti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Posti näkee, että hallituksen esitys edistää alkoholipolitiikan uudistamista vastuullisesti eurooppalaiseen suuntaan. Uskomme, että suomalaisilla toimijoilla on halu ja kyky toteuttaa alkoholijuomien kotiinkuljetus vastuullisesti sekä kansanterveyden että elinkeinopolitiikan näkökulmasta. Pidämme kannatettavana, että hallitusohjelman mukaisesti vallitseva epäselvä laintulkinta selkeytetään yksiselitteiseksi siten, että suomalaisilla on oikeus ostaa etämyyntimenettelyn kautta alkoholia toisissa EU-maissa toimivilta yritysiltä.

Pidämme tärkeänä myös sitä, että viranomaisilla on riittävät resurssit uusien lakimuutosten toteuttamiseksi sujuvasti ja yritysten hallinnollista taakkaa sujuvoittaen.

Tällä hetkellä kotimainen verkkokauppa (kasvu 7 % vuodessa) on jäämässä kilpailukyvyssä jälkeen nopeasti kasvavaa ulkomaista verkkokauppaa (kasvu 33 % vuodessa)<sup>(1)</sup> Postin näkemyksen mukaan alkoholin verkkokaupan mahdollistaminen lainsäädännöllä edistää kotimaisen kaupan ajanmukaisuutta ja kilpailukykyä. Nykyistä laajempi verkko-ostaminen mahdollistaa myös sen, että kuluttajien saatavilla on laajempi tuotevalikoima.

### **Pykäläkohtaiset huomiot:**

#### *17 § Alkoholijuomien vähittäismyyntilupa ja sen myöntämisen edellytykset*

Hallituksen esityksen mukaan vähittäismyyntiluvassa voidaan määritellä rakentamislain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa rakennuskohteessa sijaitsevia noutopisteitä, joista alkoholijuomia saa luovuttaa toimitukseen. Pidämme tärkeänä, että lakiin täsmennettäisiin, että noutopisteistä alkoholijuomia saa luovuttaa paitsi toimitukseen myös suoraan kuluttajille nykyisten vähittäismyyntikäytäntöjen mukaisesti. Muutettujen

säännösten tulkinnan ei tule johtaa päällekkäisiin lupamenettelyihin ja esimerkiksi siihen, että noutopisteeltä voitaisiin samanaikaisesti edellyttää sekä toimituslupaa että vähittäismyyntilupaa.

*17 a § Alkoholijuomien toimituslupa ja sen myöntämisen edellytykset*

Posti pitää tärkeänä, että omavalvontasuunnitelman vaatimukset ovat selkeät ja alueellisesti yhtenevät. Toimituspassin käytännön toteutukseen tarvitaan ohjeistusta ja koulutusta, jotta kuljetusyrietykset ja alkoholijuoman toimittajat voivat toimia lain mukaisesti.

*17 b § Alkoholijuoman rajat ylittävä etämyynti*

Hallituksen esityksen mukaan rajat ylittävän etämyynnin kautta ostettuja alkoholijuomia saa luovuttaa alkoholijuoman ostajalle tai muulle vastaanottajalle vain alkoholijuoman toimittaja. Posti pitää tärkeänä, että alkoholijuomien toimitusta koskeva sääntely mahdollistaa joustavat ja toimivat käytännöt, ja mahdollistaa alkoholijuomien turvallisen luovuttamisen kuluttajille sekä kotiin kuljetettuna että suoraan postitoimipisteestä (ns. pakettien noutopisteestä) kuten nykyisinkin. Henkilöllisyyden tarkistaminen lähetysten luovuttamisen yhteydessä on jo nykykäytännössä normaali toimintatapa, ja alkoholin luovutukseen liittyvät erityispiirteet – kuten ikärajat, päihtymystilan arviointi ja luovutusepäilyt – pystytään turvaamaan nykyisiä toimintamalleja tarkentamalla.

Posti korostaa, että tilanteissa, joissa alkoholijuomaa ei voida luovuttaa asiakkaalle säädettyinä aikana, tulee toimittajalla olla mahdollisuus toimittaa tilaus myöhemmin vastaanottajan noudettavaksi myös postitoimipisteen eli pakettien noutopisteen kautta. Tämä on erityisen tärkeää pitkien kuljetusreittien alueilla, joissa palautus myyntipaikkaan tai kuljetusyrietyksen varastolle aiheuttaisi merkittävää logistista kuormitusta ja kustannuksia.

Posti pitää tärkeänä, että noutopisteissä, kuten kauppojen yhteydessä toimivissa Postin palvelupisteissä, säilyy nykyinen käytäntö, jossa asiakas voi noutaa tilauksensa itse. Näiden pisteiden henkilökunta ei ole kuljetusyrietyksen palveluksessa, eikä heiltä ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista edellyttää toimituspassia. Tällöin alkoholijuomien luovutuksessa tulisi soveltaa samanlaista henkilöllisyyden tarkistamista kuin vähittäismyynnissä.

*26 § Vähittäismyyntipaikka ja vähittäismyyntiluvan myöntäminen*

Posti toistaa huomionsa lausunnon kohdasta 17 §: pidämme tärkeänä, että lakiin täsmennettäisiin, että noutopisteistä alkoholijuomia saa luovuttaa paitsi toimitukseen myös suoraan kuluttajille nykyisten vähittäismyyntikäytäntöjen mukaisesti.

*35 a § Alkoholijuomien toimitus*

Posti toistaa huomionsa lausunnon kohdasta 17 §: Posti korostaa, että tilanteissa, joissa alkoholijuomaa ei voida luovuttaa asiakkaalle säädettynä aikana, tulee toimittajalla olla mahdollisuus toimittaa tilaus myöhemmin myös noutopisteen kautta. Tämä on erityisen tärkeää pitkien kuljetusreittien alueilla, joissa palautus myyntipaikkaan tai kuljetusyrityksen varastolle aiheuttaisi merkittävää logistista kuormitusta ja kustannuksia.

Posti pitää tärkeänä, että lakiin täsmennetään, että noutopisteistä alkoholijuomia saa luovuttaa paitsi toimitukseen myös suoraan kuluttajille nykyisten vähittäismyyntikäytäntöjen mukaisesti.

*37 § Vähittäismyynti-, toimitus- ja anniskelukiellot sekä luovutuskiellot muussa elinkeinotoiminnassa*

Hallituksen esityksen mukaan alkoholijuomaa ei saa toimittaa mm. terveydenhuollon palveluyksiköihin, päihdehuollon yksiköihin, varhaiskasvatuksen järjestämispaikkaan, esi- tai perusopetuksen järjestämispaikkaan tai yleisille leikkikentille.

Posti toistaa aiemmin valiokunnalle esittämänsä huomion, että kuljetuksen toimittajan voi olla haastavaa arvioida yksittäisten kohteiden osoitteiden perusteella onko kyseessä toimituskiellon alainen kohde. Toivomme edelleen, että toimituskieltojen kohteet ovat yksiselitteisen selkeät sekä digitaalisesti saatavilla viranomaisten ylläpitämänä listana.

*42 a § Toimitusaika*

Posti toistaa säännösehdotuksen 3 momentin osalta huomionsa 17 §:n kohdalla: Posti korostaa, että tilanteissa, joissa alkoholijuomaa ei voida luovuttaa asiakkaalle säädettynä aikana, tulee toimittajalla olla mahdollisuus toimittaa tilaus myöhemmin myös noutopisteen kautta. Tämä on erityisen tärkeää pitkien kuljetusreittien alueilla, joissa palautus myyntipaikkaan tai kuljetusyrityksen varastolle aiheuttaisi merkittävää logistista kuormitusta ja kustannuksia.

*58 § Alkoholilain tuntemista osoittavan todistuksen myöntäminen*

Kuljetus- ja logistiikka-alalla tarvitaan joustavaa ja asiantuntevaa koulutustarjontaa, jotta viranomaisvaatimukset kuten toimituspassin edellyttämä koulutus voidaan toteuttaa tehokkaasti ja turvallisesti. Alalla toimii useita rekisteröityjä koulutusorganisaatioita, joilla on syvälinen käytännön tuntemus alan erityispiirteistä, mutta jotka eivät kuulu ehdotetun sääntelyn mukaisiin koulutuksen järjestäjäkategorioihin.

Hallituksen esityksen mukaan toimituspassin voi myöntää ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä, vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu oppilaitos, ammattikorkeakoulu laissa tarkoitettu ammattikorkeakoulu tai yliopistolaissa tarkoitettu yliopisto. Tämä raja ei ota huomioon niitä rekisteröityjä koulutusorganisaatioita, jotka toimivat tiiviissä

yhteistyössä virallisten koulutuksen järjestäjien kanssa tai toteuttavat viranomaisten hyväksymiä koulutusohjelmia, mutta joilla ei ole omaa järjestämis lupaa.

Ehdotamme kohdan täsmentämistä siten, että toimituspassin voi myöntää myös muu koulutuspalveluita tarjoava rekisteröity toimija, joka toimii yhteistyössä virallisen koulutuksen järjestäjän kanssa tai toteuttaa koulutusta viranomaisen hyväksymän koulutusohjelman mukaisesti.

#### *62 § Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaiselle ehdotetaan oikeutta saada alkoholijuoman toimituksen suorittaneen toimittajan nimi ja yhteystiedot. Tämän edellyttämästä henkilötietojen käsittelystä, erityisesti toimitusluvan haltijalta vaadittuun tietojen säilytysajan pituuteen olisi tarpeen saada yksiselitteinen määritelmä.

Kunnioittavasti,

Posti Group Oyj

Anna Storm  
vastuullisuus- ja yhteiskuntasuhdejohtaja